

STANOWISKO Nr
RADY MIASTA SZCZECIN
z dnia 2025 r.

w sprawie zintensyfikowania prac służących przekształceniom własnościowym terenów Skarbu Państwa leżących na Wyspie Łasztowni w Szczecinie

W kwietniu 2025 roku Miasto Szczecin, za pośrednictwem komunalnej spółki Żegluga Szczecińska Turystyka Wydarzenia Sp. z o.o., wydierzało tzw. Cielętnik, czyli jeden z obiektów starej miejskiej rzeźni, zlokalizowanej w północnej części Wyspy Łasztownia. Samorząd zapowiedział utworzenie tam Bałtyckiego Portu Kultury i aktywizację tej przestrzeni. Jednocześnie, kolejny raz władze Szczecina zadeklarowały chęć porozumienia się ze Skarbem Państwa w sprawie przeprowadzenia przekształceń własnościowych na tych terenach, dających Szczecinowi możliwość włączenia tej części dawnego portu do struktury miasta.

Blisko 20 lat wcześniej, w 2007 roku, Samorząd nabył od Skarbu Państwa tereny przy Nabrzeżu Starówka, a szczecinianie podczas Wielkiego Zlotu Żaglowców The Tall Ships Races' 2007 po raz pierwszy mogli odwiedzić zamknięte dotychczas portowe tereny i odkryć piękno tego miejsca. Od tamtej pory władze Szczecina zabiegają o możliwość skomunalizowania, odkupienia lub przeprowadzenia w innej formule przekształceń własnościowych tej części wyspy.

Dziś północna część Łasztowni podzielona jest na trzy obszary, a każdy z nich zarządzany jest przez odrębny podmiot. Tereny wzdłuż Nabrzeża Starówka i ul. Tadeusza Wendy należą do samorządu. Cypel i teren chłodni należą do spółki Centrum Logistyczne Gryf. Z kolei zabudowania dawnej rzeźni, zabytkowe budynki popadające w ruinę, place składowe i magazyny, pozostają we władaniu spółki Gryf Nieruchomości. Taki stan własnościowy utrzymuje się od 18 lat, chociaż miasto wielokrotnie wносиło do władz państwowych o sprzedaż tych terenów w celu umożliwienia Szczecinowi rewitalizacji wyspy.

Najbliżej osiągnięcia tego celu Szczecin był na w 2010 roku, w którym Skarb Państwa gotowy był sfinalizować transakcję sprzedaży położonego na Łasztowni Portu Rybackiego "Gryf". Po kolejnych wyborach parlamentarnych w 2011 roku, proces jednak wstrzymano i zdecydowano o nowym kierunku przekształceń dla PR „Gryf”, dzieląc Spółkę w 2014 roku na dwa podmioty „Gryf Nieruchomości” (obecnie 100 % Skarb Państwa pod nadzorem Polskiej Grupy Zbrojeniowej SA – resort obrony) oraz Port Rybacki „Gryf”, który w 2016 zmienił nazwę na Centrum Logistyczne „GRYF” Sp. z o.o. (obecnie 100 % Skarb Państwa pod nadzorem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej)

Na kolejne lata, podczas których władzę w Polsce sprawowało centralizujące gospodarkę Prawo i Sprawiedliwość, na dobre wstrzymano jakiekolwiek przekształcenia na tym terenie. Obiekty na Łasztowni niszczały i nadal nie widać perspektyw, aby ktokolwiek poza samorządem mógł efektywnie zrealizować proces rewitalizacji tego obszaru.

W czasie, w którym nie można było rozwiązać problemu niszczącej zabytkowej części Szczecina, tj. w ciągu 10 ostatnich lat, Miasto Szczecin odnowiło miejskie nabrzeża po obu brzegach Odry, zagospodarowało wyspę Grodzką, budując na niej nowoczesną marinę, odnowiło zabytkowe dźwigi portowe, które są dziś jednym z symboli miasta. Z kolei prywatny przedsiębiorca, szczecińska firma CSL, zrewitalizował budynek starej rzeźni, wprowadzając w nową przestrzeń działalność biurową i kulturalną. Renowację budynków przy ul. Tadeusza Wendy z sukcesem przeprowadziła firma NBQ, a w odrestaurowanej przez siebie kamieniczce siedzibę znalazła spółka Żegluga Szczecińska Turystyka Wydarzenia. Miastu udało się zorganizować i rozstrzygnąć międzynarodowy konkurs architektoniczno-urbanistyczny na zagospodarowanie wyspy. Dopełnieniem krajobrazu i kolejnym przykładem tego, co można było przez minione lata na Łasztowni zrobić, jest gmach Morskiego Centrum Nauki, zbudowany przez samorząd województwa zachodniopomorskiego, czy też biurowiec Lastadia.

To wszystko udało się osiągnąć w czasie, gdy kolejne warszawskie ekipy rządzące zmagaly się „wyzwaniem” dokończenia procesu przeniesienia własności terenów na Łasztowni ze Skarbu Państwa na rzecz samorządu lokalnego.

Dziś po pierwotnych, optymistycznych, powyborczych zapowiedziach z początku 2024 roku, składanych przez przedstawicieli nowego polskiego rządu, sprawa szczecińskiej Łasztowni jest nadal nierozwiązana. Dlatego przedstawiam tę krótką historię pięknego, zabytkowego, nadal odkrywanego przez mieszkańców i turystów, lecz także wciąż niszczonego miejsca na mapie Szczecina, apelujemy:

My Radni Rady Miasta Szczecin zwracamy się z apelem do parlamentarzystów, przedstawicieli Szczecina w administracji państwowej o zintensyfikowanie prac nad uregulowaniem spraw własnościowych na szczecińskiej Łasztowni.

Naszym wspólnym celem powinno być to, aby jeszcze w obecnej kadencji samorządu (2024 – 2029), możliwe było rozpoczęcie prac rewitalizacyjnych przywracających świetność i nadających nowe życie tej części Szczecina. Niezależnie od politycznego podejścia do tego tematu w minionym czasie, przyjmijmy wspólnie ten apel, aby Szczecin mógł rozpocząć procesy przekształceń, a Łasztownia mogła stać się nowym sercem miasta – zgodnie z ideą międzynarodowego konkursu urbanistyczno-architektonicznego, który wyznacza kierunki rozwoju tego miejsca.

UZASADNIENIE

Wyspa Łasztownia stanowi kluczowy obszar rozwojowy Szczecina, jednakże od 18 lat większość jej terenów pozostaje własnością Skarbu Państwa. Dotychczasowe inicjatywy samorządu na przekazanych wcześniej działkach (odnowa nabrzeży, rewitalizacja budynków, budowa Morskiego Centrum Nauki) pokazują potencjał tego obszaru i możliwości jego pełnego wykorzystania.

Skomplikowana struktura własnościowa uniemożliwia realizację wizji Łasztowni jako nowego serca miasta, zgodnie z koncepcją wyłonioną w międzynarodowym konkursie urbanistycznym. Przyjęte stanowisko stanowi wyraz apelu do parlamentarzystów i przedstawicieli Szczecina w administracji państwowej o podjęcie działań umożliwiających rozpoczęcie kompleksowej